

Wilma-keskustelu lasten kännykän ja netin käytöstä - Yhteenveto 2/2015

Hyvät Hakalan koulun oppilaiden vanhemmat!

Aiemmin syksyllä Wilmassa käytiin keskustelua lasten tietokoneiden, kännyköiden ja muiden mobiililaitteiden käytöstä. Taustalla on kasvaneen viihdekäytön aiheuttamat haasteet lapsen kasvattamisessa ja oppimiseen rauhoittamisessa. Osa oppilaista tulee kouluun väsyneenä. He kertovat pelanneensa tai viestitelleensä kännykällä yömyöhään. Osa kertoo katselevansa aikuisviihdettä tai väkivaltaa sisältävää aineistoa internetissä.

Valitettavasti koulussa liiallisen pelaamisen ja väkivallan näkemisen aiheuttamat ongelmat eivät rajoitu vain näitä asioita harrastaviin oppilaisiin, vaan ne vaikuttavat koko kouluyhteisöön. Valvominen ja aikuisille suunnatun materiaalin näkeminen ahdistavat lasta, mikä näkyy asiattomana kielenkäyttönä, tunteidenhäiriöinä, keskittymisen vaikeutena ja levottomana käytöksenä. Viihtyisän ja turvallisen oppimisympäristön ylläpitäminen on opettajille vaikea tehtävä.

Netin, pelien ja sosiaalisen median käyttöön liittyvät asiat tuntuvat olevan haasteita myös monessa kodissa. Tässä toivotaankin lisääntyvää yhteistyötä kodin ja koulun välille, mutta myös meidän vanhempien kesken. Hakalan koulun vanhempainyhdistys on tehnyt yhteenvetoon keskusteluissa esiin nousseista teemoista sekä hyviksi havaituista käytänteistä. Keskustelua käytiin kolmessa eri ryhmässä luokka-asteittain. Tämän tiivistelmän lisäksi liitteenä ovat 1-2 luokan, 3-4 luokan ja 5-6 luokan keskustelut. Näissä ryhmissä keskustelut käytiin huoltajien omilla nimillä ja vastaukset näkyivät kaikille saman ryhmän keskustelijoille. Koosteessa keskustelut on kuitenkin editoitu niin, että yksittäisten huoltajien ja lasten nimet on poistettu.

Yhteinen keskustelu aiheesta koettiin monien vanhempien mielestä hyväksi ja tarpeelliseksi. Vaikka perheet ovat erilaisia ja niillä on erilaisia käsityksiä netin, somen ja pelien käytöstä, yhteisiäkin pelisääntöjä kaivattiin. Erityisesti toivottiin, että kodeissa pidettäisiin kiinni pelien ja elokuvien ikärajoista ja kiinnitettäisiin huomiota siihen, mitä lapset netissä tekevät ja millaisilla sivustoilla käyvät. Pääsyä lapsille haitalliseen materiaaliin tulisi rajoittaa. Haasteet ja siten toimivat käytänteet ovat toki erilaisia eri ikäisillä lapsilla. Myös tyttöjen ja poikien välillä on eroja. Hyviksi käytänteiksi mainittiin mm. selkeät pelisäännöt, puhelinten kerääminen pois lasten makuuhuoneista yöksi, peliajan ”tienaaminen” kotitöillä, ulkoilulla tai muilla harrastuksilla, sekä aikuisen aito kiinnostus lapsen ”digimailmaa” kohtaan.

Keskustelujen perusteella monet vanhemmat toivat esiin myös avoimen ja positiivisen asenteen merkityksen. Netti, sosiaalinen media ja muu digitaalinen ympäristö ovat arkipäivää tämän päivän lapsille ja nuorille ja sen turvalliseen käyttöön tulisi yhdessä perehtyä. Esimerkiksi pelaamista sinänsä ei tulisi automaattisesti nähdä negatiivisessa valossa, vaan tunnistaa myös pelien kautta kehittyvät taidot kuten englannin kieli, tarkkaavaisuus, reaktionopeus ja tietotekniset taidot. Parhaimmillaan pelit myös tarjoavat lapselle onnistumisen elämyksiä ja yhteisön, johon kuulua. Koulun tulee toki seurata aikaansa ja monet vanhemmat toivoivatkin tieto- ja viestintätekniikkaa hyödynnettävän enemmän opetuksessa.

Ohessa tiedoksi erään vanhemman lähettämä linkki, josta löytyy asiantuntija-apua some-palveluiden käyttöön: <http://www.piilotettuaarre.fi/artikkelit/somekolumneja/koko-suku-somessa-osa-vastoin-tahtaan/>

Antoisia lukuhetkiä toivottaen,

Vanhempainyhdistys Pulsa ry:n johtokunta 2014-2015

Liite 1: Keskustelu 1-2 lk:

Hei Meillä on lapsilla sääntönä että illalla kun menevät nukkumaan puhelimet jätetään olohuoneeseen lataukseen, eikä viedä omaan huoneeseen. Näin ollen ei tule kiusausta enää viestitellä ilta myöhään. Tablet laitteita lapsilla ei vielä ole mutta käytäntö niissä olisi sama.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Meidän lapsella on peruskännykkä, jota käyttää enimmäkseen puhumiseen. Netin käyttöä valvotaan ja peleistä ym. ohjelmista sovitaan etukäteen. Jos illalla pelataan niin pelit ja vempaimet suljetaan viimeistään tuntia ennen nukkumaan menoa, eli varmaan ollaan aika tiukkiksia sen suhteen. Meillä vaan toimii parhaiten melko tiukat rutiinit/rajat

T. Huoltajat/tytär 1 lk

Meillä lapsella on käytössä älypuhelin, mutta pelit on poistettu ja netti ei ole käytettävissä. Kännykkä jätetään myös meillä yöksi olohuoneeseen latautumaan. Tabletin käytöstä sovitaan aina erikseen ja sen käyttö on aika vähäistä. (Toimii lähinnä ajanvietteenä pitkillä automatkoilla yms.). Meilläkin tiukat rajat on ainoa toimiva käytäntö.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Meidän lapsella myös vain peruskännykkä, jolla harjoitellaan puhelimen käyttöä ja viestien lähettämistä. Kotona puhelin tuodaan aina keittiöön ja siinä se on aamuun asti, eli turhia puhelimen räpläyksiä ei ole. Nettiä meidän lapsi ei vielä käytä. Tabletista pelataan peliä tai katsotaan ohjelmia, mutta se suljetaan iltapala aikaan.

T. Huoltajat/tytär 1 lk

On pelit ja vehkeet, mutta muksuilla ei ole asiaa niihin kuin vain sovitusti ja aikuisen läsnä ollessa kotona. 10v älypuhelin ja mahd.nettiin koska myös hakee tietoa kouluun liittyviin aiheisiin. Tiedonhakua. Läksyt ja muut vastuut hoidetaan myös. 7v harjoittelee perus kännykällä vasta. Ikäraajat asennettu pelikoneisiin eli ei pääsyä sit muihin. Opetuspelit kiinnostavat ja niitä treenaillaan kans (mm.Papunet, Numerorata, Ekapeli) 5vuotiaskin tykkää. Muutenkin ollaan perillä lasten asioissa, koska halutaan tietää ja olla läsnä heidän elämässä, kaverit jne. Peliajat tottakai, kohtuus siis kaikessa tässäkin. Onneksi harrastukset ja ulkoilu o vielä enempi suosiossa ku kotona kykkiminen ni onhan se sit mukava vähä "palkita"pelihetkellä. Jos kuitenkin kännykkä rupee riesaksi ja haittaa tekemistä, sovittuja asioita ni se otetaan pois. Ja joo..pari tosi tiivistä päivää koulussa vietettyäni ni ihan järkytyin siitä millasta kielenkäyttöä ja menoa ala-asteikäisillä on. Todella levottomia lapsia ja paljon. Samoin kuin edellisillä niin tiukat rajat ja rutiinit ehdottomasti. Se välittävä aikuinen.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Meillä on pojilla "palikkapuhelimit", ja liittymässä on netti estetty. Ei pelejä ja jotain musiikkia on ladattuna. Unohtavat kyllä puhelimensa aina kotiin ulos lähtiessä eivätkä mitenkään rassaa sitä iltaisin kun ei siinä ole mitään mitä pitäisi näpyttää.

Pelipäivät on kaksi kertaa viikossa, jolloin pelaavat pleikkarilla. Tietokoneelle ei edes hakeudu. Myöskään meillä ei ole tablettia. Kuulumme myös sarjaan "tiukat vanhemmat" ja joskus minusta tuntuu, että saan selittää ja puolustella pojille tätä.Tuntuu, että kaikilla muilla on älypuhelimit sun muut.

Itse työskentelen ammattikouluikäisten nuorten kanssa ja mm. puhelinriippuvuus on jotain aivan järkyttävää. Toivon, että omat lapset oppisivat ettei se ole koko elämä eikä meillä mutista kuin silloin asiasta kun leikit on ulkona loppunut siihen, että kaveri vaan pelasi kännykällä tai kun toiset haki pyssyääntä puhelimeensa niin tulit kotiin. Silloin kyllä kuulen olevani maailman huonoin äiti, mutta eivätpä nuo kauaa jaksa asiasta nurista. Säännöt on nämä ja piste.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Täytyy vielä lisätä omista pojista se, että he katsovat aamulla tv:tä ennen kouluun lähtöä, joka varmasti väsyttää heitä. Kotona ei kuitenkaan ole aikuista paikalla aamuisin, joten en sitä ole kieltänyt. Päivisin tullaan kotiin töistä kahden jälkeen ja siinä kohtaa pojat ovat jo menneet ulos (sääntö: läksyt ensin) ja iltaisin ei tv ole päällä. Huomaan viikonloppuisin jos herkuttelemme iltaleffalla niin nukkumaanmeno suoraan tv:n ääreltä on yhtä "taistelua" joten arkisin tätä mahdollisuutta ei anneta.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Aloin itsekin miettiä tuota pelipäivä-asiaa. Tyttäreemme ei ole aiemmin niin innostunut pelaamisesta mutta nyt on hiukan jo koukuttunut Movie star planet-peliin täytyy tosissaan rajoittaa koska ei tuota aikakäsitetä ole, jos pyydetään lopettamaan niin joo joo on vakio-vastaus ja sittenkään ei mitään tapahdu ennen kuin olet sanonut sen sadannen kerran... Eli selkeät sävelet siihen! Tytär myös kyselee koska saa sen älypuhelimien että pääsee juutuubiin... 10 vai 12 vuotiaana?? Olisi kiva kuulla myös niiden vanhempien mietteitä, joiden lapsilla on älypuhelimit. Miten on homma toiminut?

T. Huoltajat/tytär 1 lk

Hei!

Olen kiinnostuneena lukenut keskustelua. Kuulostaa hyvältä tuo "tiukka linja", jonka usea teistä mainitsi. Tietotekniikka on niin koukuttavaa, että lapsi ei osaa itse säädellä siihen käyttämäänsä aikaa. Kuulostaa hyvältä ratkaisulta tuo illan rauhoittaminen hyvissä ajoin ennen nukkumaan menoa, jotta lapsi saa ajoissa unen päästä kiinni.

Mielestäni on kuitenkin tärkeää, että lapset saavat tutustua valvotusti ja ohjatusti digitaaliseen maailmaan. Se on nykypäivää ja sillä on toki paljon hyvää ja hyödyllistä tarjottavaa. Monet pelit ovat lasta kehittäviä.

Koetamme parhaan taitomme mukaan täällä koulussa myös seurata aikaamme ja hyödyntää sähköisiä laitteita ja ohjelmia opetuksessa. Se on motivoivaa ja oppimista tukevaa.

Lapset ovat erilaisia ja sääntöjä on sovittava lapsen mukaan. Mitä ja minkä ikäisenä -kysymys pohdituttaisi ainakin minua, jos lapseni olisivat vielä pieniä. MLL:N nettisivuilta löytyy paljon hyviä vinkkejä ja ohjeita sekä tietoa vanhemmille näistä asioista.

Ja tämän keskustelun pohjalta olette saaneet näyttöä siitä, että ette ole ainoita tiukkiksia, vaikka lapsi niin väittäisikin. Tuo "kaikki muut" on klassikko, johon jo minun nyt jo kolmikymppiset lapseni vetosivat aikanaan milloin missäkin asiassa.

Ihanaa, kun pidätte huolta lastenne turvallisuudesta kasvamisesta!

Ja kiitos kannan otoistanne! Jatketaan keskustelua vielä ensi viikko!Hyviä ja alkuopetusikäisille sopivia nettisivu- ja pelivinkkejä olisi mukava lukea.

Terveisin Tiina Kumpulainen

Meidän poika sai ensimmäisen peruspuhelimensa 6 v iässä ja tällä peruspuhelimella on mennyt nyt tähän viikkoon asti jolloin sai eka älypuhelimensa edellisen puhelimen mentyä rikki. "Jouduin" ostamaan kosketusnäyttöpuhelimien, koska "kaikilla muillakin on". Toki tiesin ettei näin ole ja nämä keskustelut asiaa vahvistaa. Meillä kyllä rajoitetaan kaikkea ruudulla olemista, arkisin katsoo hetken aamulla ja hetken illalla jotain lastenohjelmia tai pelaa. Viikonloppuisin/lomilla saa enemmän olla tietokoneella/tabletilla/puhelimella. Meillä kaverit on tärkeämpiä kuin puhelin ja on sovittu, että kun kaveri on kylässä tai kyläillään ei koko ajan pelata tai olla netissä ja tämä kyllä ainakin vielä on toiminut. Joskus tiukkoina päivinä mm. kun on todella huono sää on sääntö että yhtä kauan pitää tehdä jotain muuta kuin olla ruudulla. Ja lopuksi; omassa huoneessa ei ole puhelimia eikä muitakaan laitteita yöaikaan. Vanhemmat asettaa rajat ja päättää lapsensa asioista. Jaksan uskoa, että säännöistä ja rajoista kiinni pitäminen tuottaa tuloksia myöhemminkin.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Hei, edellisistä viesteistä päätellen tällä porukalla on maalaisjärki tallella ja homma hallussa. Minusta puhelinta tarvitaan pääasiassa yhteydenpitoon. Meillä kohta 13 v näyttää tietä pienemmilleen, mutta onneksi on melko järkevää ollut. Älypuhelimien sai noin 10 vuotiaana. Tästä aukesi whatsapp ja some ja tietty netin muut ihanuudet. Rajoja tarvitsee ja tilannetta seurataan. Tyttäreemme on nyt saanut siskonsa vanhan puhelimen, jossa ei ole nettiä, opettelee käyttämään puhelinta ja yhteydenpitoa. Puhelimessa on jotain pelejä, mutta niin vanhoja, ettei niistä ole ollut riesaa:) Netissä kun ollaan, ollaan lapsen kanssa vielä yhdessä. Tätä isompaa onkin sitten jo haasteellisempi seurata. Pikkuveli kohta 6 v, ei vielä ymmärrä puhelimesta muuta kuin ne pelit, eli jos isommat pelaa niin senkin tarvitsee. Esimerkillä on valtava voima. Eli rajoja isommille niin pienemmätkin oppii. Viimeistään kymmeneltä koko talo nukkuu, joten sen osalta ei ole ollut ainakaan vielä ongelmia. Mutta jos tilanne muuttuu, rajoja sitten vain kehiin!

T. Huoltajat/tytär 1 lk

Tyttärellämme on käytössä älypuhelin, jonka käyttöä valvotaan. Puhelimelle on asennettu pari Angry Birds -peliä, joita saa pelata noin 15 minuuttia päivässä. Lisäksi saa katsoa YouTubesta jonkin verran musiikkivideoita ja piirrettyjä, ei kuitenkaan päivittäin.

Tytär on puhelinta käyttäessään aina aikuisen kanssa samassa tilassa, joten huomaisimme, jos vahingossa eksyisi väärin paikkoihin. Illalla juuri ennen nukkumaan menoa (n. klo 19 jälkeen) puhelimeen ei ole enää lupa koskea, eikä lapsi saa ottaa puhelinta mukaan makuuhuoneeseen - ei tosin ole koskaan edes pyytänyt.

T. Huoltajat/tytär 1 lk

Puhelimen, tabletin ja tietokoneen kanssa ei juurikaan ongelmia ole ollut, mutta oltuani perjantain kotona, voin vain ihmetellä mitä televisiossa keskellä päivää näytetään. Oletteko katsoneet esim. perjantaisin YLE2 kanavaa noin klo 15? Sieltä tulee Putoajat niminen ohjelma, joka onneksi sentään on englanninkielinen eikä ekaluokkalaiseni vielä ehdi tekstityksiä lukemaan. Kyseisessä ohjelmassa mainittiin noin 50 kertaa suihinotto. Aika yleissivistävää koko perheen ohjelmaa siis ilmeisesti? Ei siinä mitään, ekaluokkalaiseni ei kotona tuohon aikaan ole, mutta kolmasluokkalainen on. Enkä minä ole silloin vahtimassa katsooko televisiota vai ei, kun töissä käyn.

Yöllä tabletit ovat alakerrassa latauksessa, ja nykyään kolmasluokkalaisen puhelinkin, koska What'sApp-viestejä tuntuu tulevan jatkuvasti öisinkin. What'sApp-sovelluksen muuten koin käteväksi kun työni sisältää palavereita, joiden aikana minulla on puhelin äänettömänä, niin kirjoittamaan harjoitteleva ekaluokkalainen voi tarvittaessa laittaa ääniviestin ja voin

myös vastata hänelle ääniviestillä (ei tarvitse osata lukea), mikä usein on nopeampaa kuin soittaminen.

PS. Anteeksi ei niin sopivat sanat ohjelmasisältöä kuvaillessani, mutta en keksinyt kiertoilmausta. Mielestäni parempi kuitenkin että tiedätte mitä TV:stä tulee päivällä.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Aiemmissa viesteissä on jo mainittu kaikki mitä minullakin oli netistä ja pelaamisesta sanottavaa ja oli hyvä, että tuokin tv-ohjelma-asia tuli esille. Melko lailla vaivaantuneena sitä katsoo lasten kanssa näitä Putouksia, Posseja ym. kun jutut ovat lähes joka sketsissä ja haastatteluissakin niin kaksimielisiä. Ohjelmien lähetyaika on kuitenkin juuri se kun ainakin meillä ollaan porukalla tv:n ääressä.

T. Huoltajat/tytär 1 lk

Meillä myös on ollut pakko rajoittaa pelaaminen tiukasti viikonloppuun ja sielläkin siihen pariin-kolmeen tuntiin per päivä. Ohjaimet kasvaisivat muuten käsiin kiinni. On hyvä tunnistaa oman lapsen ns tyyppi pelaajana ja sitä myöden ehkä jopa jo tulevana aikuisenakin. Meillä selkeästi peli vie ajantajun ja aiheuttaa levottomuutta, lisäten myös ärtyneisyyttä.

Lapsi jää myös pohtimaan peliä kovin pitkäksi aikaa ja elää peliä leikeissään uudelleen ja jatkojalostaa sitä piirtämällä ja tarinoimalla. Tällaisen poitsun kanssa on hyvin tarkkaan valittava mitä saa pelata ja kenen kanssa. Puhelin täysin tavallinen ja toiminnoiltaan palikka . Ei edes pelejä. Televisio-ohjelmista puhumattakaan...Koen olevani todellinen nipojen nipo !

T. Huoltajat/poika 1 lk

Meillä ei ole lähdetty demonisoimaan noita älypuhelimia vaan lähdetty siitä että aikuinen opettaa lapselle järkevät tavat käyttää. Ei se älypuhelin itsessään ole paha. Paha siitä tulee jos sitä käyttää rajattomasti ja väärin.

Meillä 4-luokkalisella isoveljellä on ollut muutaman vuoden jo älypuhelin. Isompia ongelmia ei ole ollut, mutta kuten mieheni tuolla aiemmin mainitsi niin puhelin jää nukkumaan mennessä keittiön pöydällä. Hämmäntävän myöhään se vielä piippailee, eli ilmeisesti jotkut neljäsluokkalaiset somettavat ahkerasti vielä ysin jälkeen, kun meidän maalaispoika jo kuorsaa (aikaiset aamut koulutaksilla).

Pikkuveljensä, 1-luokkainen sai älypuhelimien äskettäin. Haluttiin helpottaa koko perheen viestintää iltapäivisin. Nyt 1lk laittaa sitten perheen whatsapp ryhmään sijaintitiedon kotiin päästyään, eikä tarvitse meidän aikuisen enää viestitellä keskenään töiden keskellä että missä nuorin menee. Hänen älypuhelimensa netti toimii vain wlan yhteyden äärellä (eli käytännössä kotona) näin pystymme valvomaan käyttöä.

Eli kannattaa valmentaa lapset somen maailmaan eikä yksiselitteisesti julistaa sitä pahaksi. On parempi opettaa käyttämään järkevästi kuin luoda siitä jokin kiehtova uusi juttu.

T. Äiti/poika 2 lk (äitiyden lisäksi näitä myös työssään paljon pohtiva ope/KM)

Kiitos edelliselle kirjoittajalle äärettömän hyvästä kommentista!

Olen kovin samaa mieltä ja meillä mennään kyllä aika samoilla linjoilla. Toi wlan-yhteyden käyttö on hirmu hyvä vinkki. Aion ottaa käyttöön myös omille sälleille. Parempi, että lapsi oppii vastuullisia ja järkeviä tapoja käyttää kaikkea sitä mikä niin luonnollisella tavalla on osa hänen maailmaansa (toisin kuin koskaan meillä antiikin asukeilla) . Demonisointi ja tabujen luominen tekee asiasta väärällä tavalla kiinnostavan.

T. Huoltajat/poika 2 lk

Liite 2: Keskustelu 3-4 lk:

Näin keskustelun avauksena, voin kertoa käytännöt jota me noudatamme kotona. Kouluun mennessä puhelin laitetaan äänettömälle, ja on keskusteltu, että kännykkää EI KÄYTETÄ koulussa. Tämä on meidän kohdalla ainakin toiminut. Puhelin on laitettu äänettömälle myös iltaisin nukkumaan mennessä, koska Whatsappiin luodaan koko ajan ryhmäkeskusteluja, jotka piipittävät yömyöhään (Viimeksi alkoi piipittämään karvaa vaille 12!) Itse niitä lukeneena, ei välillä myöskään viestien sisältö ole soveliaista 3-4 luokkalaiselle. Meillä on tapana myöskin se, että kavereiden kanssa ollessa, ei istuta sisällä kännykät kädessä, silloin puuhataan, liikutaan ja leikitään. Sään salliessa ohjaan myös aina pihalle, koska nykyaikana lapset ovat aivan liian vähän raittiissa ilmassa ulkoilemassa (pelataan sisällä). Meidän perheessä ulkoillaan muutenkin paljon, ja tähän on totuttu. Nykyaikaahan kuuluu elektroniikka, pelit, internetit ym. ymmärrän sen, mutta se on meidän vanhempien vastuu huolehtia mitä lapsemme internetissä puuhaa, pitää myös osata luottaa lapseen ja antaa malliesimerkkiä, eikä sulkea silmiä, ja yrittää mennä siitä mistä aita on matalin (= pelit ym. vs. yhteinen aika).

Minusta kaikki on kiinni siitä miten lapsemme kasvatamme, ja mitä mallia näytämme. Mitä hyväksymme ja mitä jätämme "huomiotta". 10-vuotias on muutenkin tiettyssä herkkyyssä nyt, kavereiden toiminta vaikuttaa paljon siihen, miten itse toimii, kukaan ei halua olla erilainen, ja halua tulla sen takia kiusatuksi. Meidän perheessä painotetaan ainakin sitä, että jokainen saa olla omanlaisensa, ei tarvitse olla yhtä hienoa kännykkää, tietokonetta, kotiintulo aikaa ym. kuin muilla. Mielestäni nykyaikana lapset eivät muutenkaan saa olla lapsia niin kauan kuin ehkä haluaisivat. En tarkoita sitä, että lasta ei saisi vastuuttaa, mutta lasta pitää tukea vastuuseen ja itsenäistymiseen. Itse olen ollut melko tiukka ja johdonmukainen rajojen asettamisen suhteen, kuuntelemista, hellyyttä ja läsnä olemista unohtamatta. Jokainen kasvattaa lapsensa omalla tavallaan, eikä sitä saisi kritisoida, mutta kyllä mielestäni nykyaikana suositaan aivan liikaa vapaata kasvatusta, joka johtaa kaikkiin näihin yllä oleviin epäkohtiin, niin kotona kuin koulussakin.

Mukavaa syyslomaa, ja sana on vapaa!

T. Huoltajat/tytär 4 lk

Meidän perheessä toimitaan näin:

Lasten kännyköissä ei ole Whatsappia eikä pelejä ja kännyköitä ei käytetä muuhun kuin soittamiseen ja viestimiseen jos on oikeasti joku asia miksi täytyy yhteillä. Meillä kännykät ovat yön ajan pois päältä ja latauksessa keittiössä.

Pelipäivät meillä on määritelty yhdessä lasten kanssa ke ja la päiville, jolloin peliaikaa pleikkarilla tai tabletilla on noin 1h / per lapsi. Tietokoneella tai netissä lapset eivät meillä ole, ellei yhdessä aikuisen kanssa katsota jotain musiikki/liikunta/videopätkää tms. Joskus vietämme iltaa perheen kanssa tai lasten ystävien tullessa kylään esim.

SingStarin parissa, tästä sovitaan erikseen. Lisäksi on sovittu että jos pelipäivänä eli ke tai la meillä on perheen kesken muuta toimintaa tai harrastusmenoa, jää pelipäivä väliin, eikä se ole korvattavissa vaan sitten odotellaan seuraavaa pelipäivää.

Meillä meni koko kesä niin että lapset käyttivät ehkä yhteensä 2-5 kpl pelipäiviään koko kesänä. Lisäksi kännykät jäävät meillä usein keittiöön, lapset eivät niitä kanno ainoastaan mukanaan. Olemme pyrkineet viestittämään lapsille että oikea elämä, kaverit ja ulkona leikiminen ja harrastukset on tärkeämpää kuin kännykät ja pelikoneet. Nukkumaanmenosta, meillä koulupäivinä lapset menevät n.20 nukkumaan, ja harrastusmenoista johtuen viimeistään 21.

Toivon että me aikuiset saisimme lapset "turvaan" edellä mainituilta koulun viestittämiltä netin/kännyköiden/pelaamisen aiheuttamilta haitoilta. Lapset ovat alttiita ja yksinään kovin suojattomia kyseisille asioille, meidän aikuisten tehtävä on tosiaan heitä suojella.

Toki internetissä on paljon mielenkiintoista ja hyvää informaatiota, ja näitä hyviä asioitahan voivat lapset yhdessä aikuisten kanssa tutkia :).

T: Huoltajat/pojat 2lk ja 3 lk

Meillä käytäntö hyvin samanlainen kuin ensimmäisellä keskustelijalla. Kouluun mennessä puhelin on laitettu äänettömälle. Tosin silloin voi olla vaikeaa tavoittaa lasta jos tarvetta pikaviestiin, eli täytyisi sitten luoda systeemi mihin voi ottaa yhteyttä hätätilanteessa (opettajainhuoneesta ei vastattu) Onko se sitten koulusihteeri?

Meillä myös tuo Whatsapp on piippaillut aamuyöllä ja joskus on kaveri (5-luokkalainen) on soitellut klo 3 yöllä. Pojat onneksi ovat niin sitkeä unisia, etteivät noihin herää, mutta itse kylläkin. Pleikan käyttö on meillä vaihtelee, sadekelillä pelaillaan enemmän. Kesällä ei oikeastaan ehditäkään pelata ko. laiteella. Koulukavereiden tuonti kotiin on kielletty, ellei aikuista ole paikalla. Silloin pystyy parhaiten seuraamaan mitä tehdään. Tuon olen huomannut noissa pelipäivissä ja rajoitetuissa tunteissa, että sitten kierretään kaverit läpi, joilla on vielä "peliaikaa jäljellä".

T. Huoltajat/pojat 4 lk ja 7 lk

Pelaaminen, netti ja kaikenlaiset viestisovellukset yms. ovat nykyaikaa ja eihän me aikuisetkaan oikein ilman niitä enää selvitä. Ihan turha haikaila aikoja, jolloin juostiin pihalla ja leikittiin kirkonrottaa kaiket illat. Näin siis kärjistetysti sanottuna. Pitää hyväksyä, että maailma on muuttunut, mutta tietenkään ei pidä koko vapaa-aikaa viettää tietokoneen, tabletin tai kännykän ääressä. Aikuisten pitää huolehtia siitä ettei mennä liiallisuuksiin, sekä myös siitä että lapsi lepää

riittävästi. Eli kaikki "värkit" yöksi kiinni tietysti! Tämähän on ihan itsestään selvää, samoin kuin se, että lapsen kanssa tehdään yhdessä asioita ja hän saa riittävästi huomiota.

Haluan kuitenkin muistuttaa, että pelejä on erilaisia, enkä pidä siitä että tuomitaan kaikenlainen pelaaminen. Poikamme pelaa Minecraftia, joka ei todellakaan ole mitään pornoa tai väkivaltaa. Päinvastoin, ko. peli kehittää monia taitoja, esim. luovuutta, suunnitelmallisuutta, kärsivällisyyttä, sosiaalisuutta ja englannin kielen taitoja.

Tietenkään ei pidä pelata aamusta iltaan ja pitää olla muutakin elämää, mutta kaksi tuntia peliaikaa viikossa on kyllä todella vähän, jos lapsi oikeasti haluaa pelata ja kehittyä siinä. Jos asetetaan liian tiukat rajat niin se voi johtaa siihen, että lapsi pelaa sitten salaa vanhemmilta, kavereiden luona tai vaikka keskellä yötä. Meillä lapsi pelaa olohuoneessa, joten me vanhemmat olemme kärryillä siitä mitä koneella tapahtuu. Vanhempien kannattaisi olla kiinnostuneempia siitä, mitä lapsi tietokoneella tekee. Pelkkä pelaamisen "demonisointi" on mielestäni väärin.

Ja sitten pitää muistaa myös se, että kaikilla ei ole syystä tai toisesta mahdollisuuksia moniin erilaisiin harrastuksiin, voi olla ettei lapsella ole kavereita ja elämäntilanteitakin on erilaisia. Lapsi voi myös kokea pelatessaan onnistumisen elämyksiä, itsetunto kasvaa "kun on jossain hyvä ja hyväksytyt" ja voi saada pelimaailmasta ystäviä. Tuntuu siltä että aina kun näistä asioista puhutaan, oli se sitten julkisuudessa tai missä tahansa muualla, niin keskusteluun osallistuvat vain ne, joiden lapset pelaavat tosi vähän, mutta ulkoilua, liikuntaa ja muuta yhdessäoloa on sitten sitäkin enemmän. Tarkoitukseni ei ole loukata ketään, mutta halusin nyt tuoda vähän toisenlaisen näkökulman tähän keskusteluun.

T. Huoltajat/poika 1 lk

Hei! Olen kiinnostuneena lukenut tätä keskustelua. Arvostan suuresti teitä nykyvanhempia. Tehtävänne on vaativa, sillä tämän päivän vanhemmalta edellytetään johdonmukaisuutta, sinnikkyyttä ja kykyä ratkaisujen tekoon aivan toisella tasolla kuin minulta aikanaan. Kasvattamien oli silloin paljon yksinkertaisempaa. Kärjistettynä meidän 80- 90-lukujen äitien ja isien suurin haaste oli kotiintuloajoista kiinnipitäminen. Työni vuoksi minun on koetettava pysyä kärryillä digiajassa lukemalla tiedotusvälineitä ja seuraamalla ja jututtamalla tuttavien lapsia ja nuoria – ja tietenkin itse tutustumalla.

Keskusteluketjusta olen huomannut, että teillä on kodeissa toimivia käytänteitä rajoittaa ja ohjata peliin ja kännyköiden käyttöä. Koulunkäynnin ja oppimisen kannalta on tärkeää, että lapsen yöuni on riittävä ja ajatukset eivät vaeltele peleissä tai kännykkäviesteissä koulutöiden aikana.

Tieto- ja viestintäteknikka on tuonut mukanaan paljon hyvää meille kaikille. Kouluopetuksessa tietokoneet lisälaitteineen ja ohjelmineen ovat tällä hetkellä korvaamattomia. Ja tällainen keskustelukin on mahdollista! Tietotekniikka on monelle lapselle ja nuorelle hieno harrastus. Pelien kautta löytyy ystäviä ja oppii maailmasta, kuten edellä kirjoitettiinkin. Enpä usko suuresti erehtyväni, jos veikkaan, että suuri osa koulumme nykyisistä oppilaistamme löytää toimeentulonsa tulevaisuudessa digitaalitekniikasta.

Mutta mitä, miten paljon ja missä iässä? Ja muistammeko opettaa riittävästi yhteistyön ja kanssakäymisen taitoja? Kirjeenkirjoittamista ja puhelimeen vastaamista harjoiteltiin ennen paljon, jotta osaisimme kohteliaasti ja asiallisesti viestitellä. Tunnustan heti, että emme ole ainakaan täällä koulussa pystyneet riittävästi opastamaan somen käyttöä. Tekniikka juoksee nopeammin kuin meidän opetusisältömme.

Edellä oli esitetty hyvä kysymys liittyen lasten tavoittamiseen koulun kautta. Koulun opettajanhuoneen puhelimeen ei todella kannata soittaa. Puhelinhuoneemme sijaitsee sellaisessa paikassa, että hälytysääni kuuluu huonosti. Puhelin on koulussamme lähinnä siksi, että henkilökuntamme voi soittaa siitä työpuhelut. Kiireellisissä tapauksissa kannattaa soittaa joko rehtorin, koulusihteerin tai vararehtorin numeroon. Joku meistä vastaa varmasti. Wilma on myös helppo ja nopea tapa tavoittaa opettaja.

Kiitos tähän astisista kannanotoista ja tervetuloa mukaan uudet keskustelijat!

T. Tiina Kumpulainen

Komppaan suurilta osin edellä esitettyä näkemystä, eli en pistäisi pahakseni vaikka tietsikoiden, kännyköiden ja tablettien käyttöä lisättäisiin koulussa opetustilanteissa. (Vain yhtenä esimerkkinä, kasveja/lehtiä ei tarvitse kuivattaa kirjan välissä vaan niistä voisi ottaa kuvat luonnossa ja tehdä koneella esittely).

Uskoisin, että suurin osa vanhemmista varmasti huolehtii lapsen ruutuajasta mutta niiden kenen pitäisi skarpata eivät näitä viestejä taida lukea...

Kivaa lokakuun jatkoa! *T. Huoltajat/poika 3 lk*

Olipa mukava lukea tätä viestiketjua, mielestäni paljon hyviä kommentteja ja keskustelua :).

Toivottavasti omasta viestistäni ei saanut sitä käsitystä, että meidän perheessä pelaamista ns "demonisoitaisiin", se ei meillä ainakaan ole tarkoitus. Ajankäytöllisesti vain meillä tekeminen suuntautuu toisenlaisiin puuhiin ja se tuntuu meidän

perheelle hyvältä. Ystävät ovat lapsille hyviä ja tärkeitä olla olemassa, olivat he sitten pelimaailman kautta saatuja tai leikkipuistosta, tai urheiluharrastuksen parista. Mukavaa kun ainakin omat lapseni vaikuttavat viihtyvän Hakalan koulussa ja ovat saaneet kavereita, lisäksi opettajat tuntuvat olevan huolehtiviaisia ja yhteistyö sujuu :).

Kivaa alkavaa viikkoa kaikille!

T. Huoltajat/ pojat 2 lk ja 3 lk

Kiitos taas keskustelijoille! Minusta on oikein hyvä, että pelaamista ym. sähköisen median viihdekäyttöä tämän ikäisillä lapsilla rajoitetaan ja valvotaan. Toivon, että me täällä koulussa saamme tekniikan entistä enemmän palvelemaan oppimista. Näitä juttuja on jo meillä luokissa tehtykin. Odottelemme malttamattomasti langatonta verkkoa, jotta saisimme tabletit vielä tehokkaampaan käyttöön.

Alla olevan tekstin olen kopioinut sähköpostiini tulleesta vanhemmille ja opettajille suunnatusta tiedotteesta. Lähettäjä on Lions Quest/Hyvinkään Lions Clubit. Heidän kampanjansa kohdistuu kolmasluokkalaisiin, mutta mielestäni tiedotteen kysymykset sopivat pohdittaviksi kaikenikäisten koululaisten perheissä. Kolmasluokkalaisten koteihin on opettaja jakanut asiaa laajemmin käsittelevän Vastuu on meidän -viikkosen.

Terveisin,

Tiina Kumpulainen

Onko netin käyttö hallinnassa?

Omaa ja perheen netin käyttöä voi pohtia seuraavien kysymysten avulla. Kysymykset kannattaa käydä läpi koko perheen voimin. Osa kysymyksistä sopii sekä vanhemmille että lapsille, ja osa on tarkoitettu vain lasten vastattavaksi.

Missä käytätte nettiä?

Mihin tietokone on kotona sijoitettu? Onko se hyvä paikka koneelle?

Tietävätkö vanhemmat, millä web-sivustoilla lapset käyvät?

Tietävätkö lapset, millä web-sivustoilla vanhemmat käyvät?

Käyttääkö joku teidän perheessänne facebookia? Tietävätkö vanhemmat, miten sitä käytetään ja ketkä ovat lasten facebook-kavereita?

Minkälaisia ongelmia tietokoneen ja netin käyttöön voi liittyä?

Onko nettiin liittyvistä vaaroista keskusteltu perheessänne?

Miten toimitaan, jos lapselle tulee netissä eteen esimerkiksi kuva tai muu tilanne, josta olisi syytä sanoa vanhemmille?

Kuinka paljon vietät aikaa tietokoneella ja internetissä?

Onko tämä liian vähän / sopivasti / liikaa?

Mitä pelejä pelaat puhelimella ja/tai tietokoneella tai verkossa? Miten paljon niihin kuluu aikaa viikossa? Onko se liian vähän / sopivasti / liikaa?

Kärskiikö joku asia elämässäsi siitä, että käytät nettiä?

Onko sinulla verkossa kuvia tai videoita? Oletko nähnyt tai julkaissut kuvagallerioissa kuvia, joita et voisi näyttää vanhemillesi?

Tiedätkö, kuka kuviasi katsoo?

Oletko törmännyt kiusaamiseen tai muihin ongelmiin netissä?

Tiedätkö jonkun, jota on kiusattu netissä? Millä tavoin? Miten asiaa on hoidettu?

Oletko tavannut nettituttuja? Mitkä ovat turvallisia tapoja nettituttujen tapaamiseen?

Pulsalle kiitos tärkeästä keskustelunavauksesta! Olen sekä työssäni että kotona omien lasten kanssa pannut merkille, kuinka suuren ongelman netti, pelaaminen ja älypuhelimet lapsille aiheuttavat. Laitteilla voidaan tehdä paljon hyvää ja hyödyllistä, mutta eiköhän meidän aikuisten ole myönnettävä, että haitat ovat lapsille ilmeisemmät kuin hyödyt. Usein me aikuiset erehdymme luulemaan, että lapset osaavat käyttää näitä laitteita oikein, että he ovat ns. diginatiiveja. No, näinhän ei ole. Lapset tarvitsevat opastusta ja ohjeita meiltä vanhemmilta esimerkiksi siihen, miten somessa ollaan. Monella luokalla on omat WhatsApp-ryhmät, joissa tapahtuu kaikenlaista villiä. Neljännen luokan ryhmässä on lähetelty pornokuvia (piirrettyjä sentään) ja sekä neljännen että viidennen luokan ryhmissä (joista meidän perheessä on omakohtaista kokemusta) on oppilaita, jotka lähettävät ryhmään viestejä arkiöinä kello kolmen aikaan. Ei kuulosta diginatiivilta!

Joillakin lapsilla tarve pelaamiseen on luonteeltaan jo sellaista, että se vie tilaa tavalliselta kavereiden kohtaamiselta. Joskus olen tullut iltpäivällä kotiin ja löytänyt omat lapseni ja muutamia heidän ystävästään sohvalta istumassa, jokaisella oma puhelin kädessä ja ehkä kuulokkeetkin korvissa pelaamassa kukin omaa peliään. Silloin olen kyllä kommentanut puhelimet taskuun ja lähettänyt lapset muihin puuhiin! Tietysti kannattaa tutkailla myös omaan ajankäyttöä ja sitä, millaisen mallin lapsilleen antaa älypuhelimien käytöstä. Kuuntelenko lasta keskittyneenä häneen vain pelaanko huomaamatta samalla Candy Crush Sagaa? Keskustelenko ruokapöydässä perheeni vai fb-kavereideni kanssa? Näin on itselle toisinaan käynyt, ikävä kyllä.

Pelit ja älypuhelimet ovat meille vanhemmille helppoja lastenvahteja, mutta toivottavasti jaksamme miettiä lapsillemme muutakin tekemistä iltapäiviksi. En tiedä, mikä olisi se viisasten kivi, jolla pelaamista järkevästi rajoitaisi. Lapset ovat taitavia löytämään sen kaverin, jonka luona pelaikaa on vielä jäljellä! Mahdotonta lienee yhteisöllisesti päättää kaikkia lapsia koskevat peliajatkoon, kun perheillä on erilaiset aikataulut ja asiasta erilaiset intressit. Sen itse toivoisin olevan kaikkien vanhempien intressi, että netin käyttöä olisi kaikissa kodeissa rajoitettu (eli ns. aikuisten sivuille ei olisi lapsilla pääsyä) ja että pelien ikärajoista pidettäisiin kiinni. Sopimattomat sivut ja pelit eivät vaurioita vain sitä lasta, joka niitä katselee, vaan myös muita lapsia heidän ympärillään. Etenkin neljännen ja viidennen luokan poikien keskuudessa on useampikin niitä poikia, jotka katselevat pornoa älypuhelimiltaan, ja työstävät sitä sitten pienen pojan mielessään käymällä sitä läpi kertomalla näkemästään kavereille. Tällaiset jutun aiheet eivät ole sitä, mitä toivoisi lasten juttelevan välitunneilla!

Meillä vanhemmilla on tällä saralla paljon tehtävää. Tämä keskusteluketju on hyvä aloitus! Hakalan koulun opettajakunnalle iso kiitos siitä, että olette selvästi viestineet, ettei kouluun tuotaisi puhelimia! *T. Huoltajat/poika 4 lk*

Liite 3: Keskustelu5-6 lk:

Hei kaikki! Olen pohtinut tätä tietokone- ja kännykkäasiaa jo pidemmän aikaa, koska työssäni joudun myös tätä puolta nuorten elämästä tarkkailemaan ja siitä keskustelemaan. Toisaalta näiden viihdelaitteiden oleminen jokapäiväisessä elämässämme niin vahvasti läsnä ärsyttää, mutta toisaalta olen myös taipuvainen ajattelemaan, että maailma ja elämisen olot kehittyvät koko ajan, eikä voida vaatia, että pysymme kiinni vanhassa vain sen vuoksi, että niin on aina tehty. Oma ruutuajanikin on kuin huomaamatta kasvanut ja olen myös huomannut tekeväni samaa kuin lapset, eli keskittyväni kahteen ruutuun samanaikaisesti. Pelkkä television katsominen ei enää riitä, vaan samalla täytyy selata nettiä mobiililaitteella. Multitaskingia?

Meillä lapsilla on käytössään omat tietokoneet. Niiden käyttöä valvotaan, mutta ei rajoiteta, ellei asia aiheuta ongelmia. Pelata siis saa, mutta jos pelaajat alkavat olla yli kaksi tuntia, kone menee salasanan avulla lukkoon. Jossain vaiheessa pelaika oli tunnin päivässä, mikä edellytti kuitenkin myös tunnin ulkoilua. Tästä käytännöstä luovuimme sen jälkeen, kun muutimme eikä ulkona oikein ollut kavereita, joiden kanssa viettää aikaa. Tilalle on onneksi tullut muita harrastuksia, jotka irrottavat välillä ruudun vetovoimasta. Ylipäättään minusta tuntuu hyvältä ajatus siitä, että tietokoneella oleminen, pelaaminen tai videoiden katselu tai edes ohjelmointi, on ansaittava jotenkin, se ei ole ajanvietettä siinä mielessä. On tärkeää oppia tekemään monia muitakin asioita, jos kohta tietotekniikan hallintakin on tärkeää nykymaailmassa.

Lapsilla on myös älypuhelimet, jotka ovat yön yöpöydillä latautumassa ja toimivat herätyskellona aamuisin. Tämä on mielestäni hiukan ongelmallista, koska puhelimen ollessa käden ulottuvilla sitä jää helposti käyttämään illalla, vaikka jo pitäisi käydä nukkumaan. Monissa kodeissa tätä ongelmaa on ratkottu jättämällä puhelimet yöksi esim. keittiöön. Jostain syystä se ei tunnu itsestäni hyvältä ajatukselta, miksihän? Onko jollakulla toimivaa ratkaisua tähän pulmaan?

T. Huoltajat/tytär 6 lk

Meillä on viime aikoina puhuttu paljon peli- ja nettiajoista. Välillä tuntuu, että pelaamista tulee jollekin päivälle tuntitolkulla jos ensin pelataan meillä ja sitten kun kotona pelaika päättyy, siirrytään kaveriporukalla jonkun muun luokse pelaamaan. Myös pelitarjonta on määrällisesti aivan valtavaa, aikaa jo pelkkään pelin valintaan saa uppoamaan huomaamatta.

Pelien ikärajoista ja sisällöstä on puhuttu ja joskus olen hämmästellyt joitakin kavereille sallittuja pelejä, joissa on jopa 18 vuoden ikärajoja. Myös YouTuben peleistä kuvatut videot ovat melko raakoja ja kielenkäytöltään todella ronskeja. Nuo pelivideot ovat käsittäkseni suosittuja, koska niistä oppii uusia kikkoja. Videoiden tekijät ovat äänestä ja puhetyylistä päätellen jo täysi-ikäisiä tai ainakin lähellä.

Tyttöjen ja poikien välillä olen huomannut eroja lähinnä siinä, että pojilla pääosassa on pelaaminen ja tytöillä some- viestittely, jopa siinä määrin että varsinainen kavereiden tapaaminen kasvotusten on vähentynyt (ainakin yli viitosluokkalaisilla). Tuo teknisen kehityksen mukana pysyminen on nykypäivänä todella tärkeää ja toivonkin, että myös koulussa olisi resursseja ottaa enemmän tietotekniikkaa käyttöön. Näin lapsille tulisi myös hyötykäyttö luontaiseksi. Ilmeisesti sähköisten opetusmenetelmien käyttö on Hyvinkäälläkin jo edistymässä.

Meillä puhelimet on joskus jätetty illalla toiseen huoneeseen jos on näyttänyt siltä, että näpyttely houkuttaa liikaa. Aamulla itse aikaisemmin lähtiessäni vien puhelimen lapsen huoneeseen herätystä varten.

T. Huoltajat/poika 5 lk

Tutulta kuulostaa tasapainoilu kännyköiden, tietokoneiden, nettisovellusten ja muiden vempelien kanssa. Toisaalta hyvä, että lapset oppivat tieto- ja viestintäteknikan käyttöä, ja voivat olla yhteydessä kavereihinsa, mutta onhan siinä helposti ylilyöntejäkin.

Kuten Tiina Kumpulainenkin sanoi, on kyllä melko haasteellista olla vanhempi nykyaikana. Media työntää lasten näkönsälle aika paljon sellaista sisältöä, jota ei välttämättä koululaisen tarvitsisi vielä lukea. Alkaen ihan iltalehtien lööpeistä kassajonossa, netistä puhumattakaan... Tosin ehkä sitten aiemmin oli toisenlaiset murheet :-/

Mielenkiintoista kuulla, miten muissa perheissä on koettu lasten pelaaminen ja muu laitteiden viihdekäyttö. Ja miten hankalia tilanteita on hoidettu. Se on huomattu, että pelaaminen on kohtuullisen addiktoivaa, ja lapsen ajantaju on koetuksella. Ja siitä ruudusta ei aina maltettaisi irrottautua ulkoleikkeihin. Meillä on pyritty pitämään kiinni siitä, että on joku tietty pelaika tunneissa/päivä ja että joka päivä pitää myös ulkoilla ja autella kotihommissa (mm. koiran ulkoilutus ja astianpesukoneen tyhjennys). Ruokapöytä ei kännyköitä saa tuoda ja pelit pitää laittaa pois hyvissä ajoin ennen nukkumaanmenoa. Iltarauhoittumiseen ja nukkumaanmenoon pojallamme on auttanut myös ihan perinteinen iltasadun lukeminen (joka kieltämättä taisi jossain vaiheessa jäädä pois...). Vaikka enää ei pikkusisarusten satukirjat kiinnostakaan, niin esim. sarjakuvien tai Harry Pottereiden lukeminen ääneen rauhoittaa häntä. Samalla on juteltu päivän jutuista ja muista kuulumisista.

"Loppukevennyks": Peliajasta on tullut erittäin käypää valuuttaa kaikenlaisissa neuvottelutilanteissa lapsen kanssa. Viikkorahan/karkkipäivän pois jättämisellä ei ole enää lähelläkään samaa tehoa kuin uhalla peliajan vähenemisestä. *T. Huoltajat/poika 5 lk*

Kylläpä tuntui järkyttävältä lukea että jo tässä iässä lapsi voi olla koukussa väkivaltaan tai pornoon, pelit vielä ymmärtää. Kyllä siinä täytyy peräänkuuluttaa vanhempien vastuuta lapsen netin käytöstä, valvomisesta ja yleensä säännöistä. Tämän ikäinen lapsi saa kauhean vääristymän maailmankuvaansa ja sen kulkuun jos seikkailee K-18 sivuilla. Sieltä voi löytyä sen verran heviä katsottavaa että voipi olla aikuisellekin liikaa. Ei liene mikään ihme että se ilmenee häiriökäyttäytymisenä koulussa ja aiheuttaa häiriötä oppimisympäristöön.

Meillä ei enää netin ja älypuhelimien kanssa ole ollut ongelmia, jotenkin "uutuudenviehätys" on jo kadonnut. Alkuun oli koviakin kädenvääntöjä nettiajasta ja sovitusta asioista yritettiin pitää tiukasti kiinni. Meillä tietokoneet suljetaan viimeistään kahdeksalta illalla, etteivät aivot aktivoitu yöstä vasten. Televisiota voi katsoa vielä hetken, olemme sijoittaneet lasten ja nuorten maksullisiin kanaviin, koska televisiosta harvoin tulee mitään järkevää katsottavaa tämän ikäisille.

Onneksi meillä tytöt tykkäävät lukemisesta, se on paras rauhoittumiskeino illalla. Tuolla aiemmin todettiin että tytöt eivät "koukkuunnu" peleihin samoin kuin pojat eivätkä pelit ole meillä koskaan olleet ongelma. Some-viestittely sitä vastoin on vilkasta. Jos haluaa pitää puhelimen vieressään herätyskellona yöllä, meillä on laitettu ehdoksi että puhelimen pitää olla äänettömällä kun valot sammutetaan ettei piippailu häiritse nukahtamista. Aluksi piti tehdä tarkastuksia että ne tosiaan ovat äänettömällä, mutta nyt se on jo muodostunut tavaksi. Sen valitettavan tosiseikan olen kyllä huomannut että some-viestittely on vähentänyt kavereiden tapaamista, ei onneksi vielä Annan kohdalla, mutta isosiskojen kyllä. Siihen ollaan yritetty puuttua ja perustella että nettikeskustelut ja yhteydenpito eivät voi koskaan korvata aitoa yhdessäoloa, mutta tuntuu että puhe menee kuuroille korville...

Tsemppiä kaikille taiturointiin kehityksessä mukana pysymiseen järkevissä rajoissa!

T. Huoltajat/tytär 5 lk

Pulsalle kiitos tärkeästä keskustelunavauksesta! Olen sekä työssäni että kotona omien lasten kanssa pannut merkille, kuinka suuren ongelman netti, pelaaminen ja älypuhelimet lapsille aiheuttavat. Laitteilla voidaan tehdä paljon hyvää ja hyödyllistä, mutta eiköhän meidän aikuisten ole myönnettävä, että haitat ovat lapsille ilmeisemmät kuin hyödyt. Usein me aikuiset erehdymme luulemaan, että lapset osaavat käyttää näitä laitteita oikein, että he ovat ns. diginatiiveja. No, näinhän ei ole. Lapset tarvitsevat opastusta ja ohjeita meiltä vanhemmilta esimerkiksi siihen, miten somessa ollaan. Monella luokalla on omat What's App-ryhmät, joissa tapahtuu kaikenlaista villiä. Neljännen luokan ryhmässä on lähetelty pornokuvia (piirrettyjä sentään) ja sekä neljännen että viidennen luokan ryhmässä (joista meidän perheessä on omakohtaista kokemusta) on oppilaita, jotka lähettävät ryhmään viestejä arkiöinä kello kolmen aikaan. Ei kuulosta diginatiivilta!

Joillakin lapsilla tarve pelaamiseen on luonteeltaan jo sellaista, että se vie tilaa tavalliselta kavereiden kohtaamiselta. Joskus olen tullut iltapäivällä kotiin ja löytänyt omat lapseni ja muutamia heidän ystävästään sohvalta istumassa, jokaisella oma puhelin kädessä ja ehkä kuulokkeetkin korvissa pelaamassa kukin omaa peliään. Silloin olen kyllä kommentanut puhelimitaskuun ja lähettänyt lapset muihin puuhiin! Tietysti kannattaa tutkailla myös omaan ajankäyttöä ja sitä, millaisen mallin lapsilleen antaa älypuhelimien käytöstä. Kuuntelenko lasta keskittyneenä häneen vain pelaanko huomaamatta samalla Candy Crush Sagaa? Keskustelenko ruokapöydässä perheeni vai fb-kavereideni kanssa? Näin on itselle toisinaan käynyt, ikävä kyllä.

Pelit ja älypuhelimet ovat meille vanhemmille helppoja lastenvahteja, mutta toivottavasti jaksamme miettiä lapsillemme muutakin tekemistä iltapäiviksi. En tiedä, mikä olisi se viisasten kivi, jolla pelaamista järkevästi rajoitaisi. Lapset ovat taitavia löytämään sen kaverin, jonka luona peliaikaa on vielä jäljellä! Mahdotonta lienee yhteisöllisesti päättää kaikkia lapsia koskevat peliajankäytöt, kun perheillä on erilaiset aikataulut ja asiasta erilaiset intressit. Sen itse toivoisin olevan kaikkien vanhempien intressi, että netin käyttöä olisi kaikissa kodeissa rajoitettu (eli ns. aikuisten sivuille ei olisi lapsilla pääsyä) ja että pelien ikärajoista pidettäisiin kiinni. Sopimattomat sivut ja pelit eivät vaurioita vain sitä lasta, joka niitä katselee, vaan myös muita lapsia heidän ympärillään. Etenkin neljännen ja viidennen luokan poikien keskuudessa on useampikin niitä poikia, jotka katselevat pornoa älypuhelimiltaan, ja työstävät sitä sitten pienen pojan mielessään käymällä sitä läpi kertomalla näkemästään kavereille. Tällaiset jutun aiheet eivät ole sitä, mitä toivoisi lasten juttelevan välitunneilla! Meillä vanhemmilla on tällä saralla paljon tehtävää. Tämä keskusteluketju on hyvä aloitus! Hakalan koulun opettajakunnalle iso kiitos siitä, että olette selvästi viestineet, ettei kouluun tuotaisi puhelimia! *T. Huoltajat/poika 5 lk* Hei, ja kiitos kun ajankohtaista asiaa nostetaan esille. Tämä yhteiskunta on niin viihdyke- ja tekniikkakeskeinen, että hirvittää. Tuntuu, että ei oikein osaa kontrolloida lasten pelaamisia ja puhelimen kanssa touhuamista. Kahden tunnin päivämaksimit ruutujen ääressä saattavat venyä viiteen kuuteen tuntiin kun kavereiden luona pelataan, puistoissa ollaan puhelimen ympärillä. Mielestäni kouluikäisillä ei pitäisi olla älypuhelimia ollenkaan. Lapset löytää pelaamasta k-16 pelejä jotka ovat heidän mielestään K-7 tai vastaavaa, ja heidän mielestään tällaiset pelit eivät ole väkivaltaisia.

Itselläni ei ole älypuhelinta. Facebookissa tulee käytyä. Huomaa itsekin koneen vaikutuksen omaan olotilaan, siis jos viettää pitkän aikaa. On hyvä olla välillä päiviä ilman tietsikkaa ja televisiota. Joskus viikko tekisi terää. Ihastellen välillä jää kuuntelemaan, miten sujuvasti pelikommunikaatio tapahtuu lapsilla. Nopeata puheen tuottamista, mutta toisaalta yleensä lapset myös kuuntelevat kanssapelaajia. Englannin kielen sanat vilisevät joukossa. Ihmetyttää se, että vaikka porukka on joukolla pelaamassa, kaikki eivät niin hanakasti kärky itse pelaamaan, myös seuraaminen riittää monille.

Kaikki tietävät, että meidän vanhempien pitäisi olla johdonmukaisia, jämaköitä ja läsnä lasten kanssa. Elämän pyöritys ei tee tätä helpoksi. Jokaisen tulisi huolehtia omasta mielen ja fyysisestä hyvinvoinnista, jotta jaksaisi.
Tsemppiä! *T. Huoltajat/poika 5lk*

Täältä löytyy asiantuntija-apua some-palveluiden käyttöön: <http://www.piilotettuaarre.fi/artikkelit/somekolumneja/koko-suku-somessa-osa-vastoin-tahtaan/>
T. Huoltajat/tytär 6 lk